

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. február 12.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Sztalingrad

Végetért a világtörténelem legnagyobb eposza, olyan, amilyent Homerosztól napjainkig nem ért meg a világ s nem énekeltek meg a költők. Milliós bolsevista sereg vad tömegrohamai, a különböző ágyúk két hónapig tartó pergőtüze, bombák szakadatlan áradata, amelyek mellett agépfegyverek tüze eltörpül és több mint háromszázezer szovjetkatoná halála kellett ahhoz, hogy Sztalin támadó serege végre legyűrje a német 6. hadsereget, amelynek vitézsége, hazaszeretete, kitarása páratlanul áll a világtörténelemben.

Két hónapon át a hazától, bajtársaitól s minden külső összeköttetéstől elvágyva, a visszatérés minden reménye nélkül küzdöttek ezek a katonák, akiknek kevés a hősi jelző s akiket csak kalaplevéve szabad említeni. Közlegény és tiszt között nem volt különbség, egyformán húzták az ágyút és hordták a löszert. Egyformán éheztek és láztak, egyformán szenvedtek, de a harci lelkesedés a törhetetlen hazaszeretet és kötelesség-tudás is egyforma volt bennük s mikor a bolsevik hadvezetéség elismerte hősi magatartásukat és csábító ígéretekkel felszólította őket, adják fe a küzdelmet, egy emberként hangzott fel a válasz: „Nem! Küzdünk tovább, az utolsó golyó a miénk lesz!..”

S ezután még három hétig küzdöttek Sztalingrád hősei a legembertelenebb helyzetben, oly vitézi eredményekkel és oly hősi magatartással, hogy közönséges földi halandó talán fel sem tudja mérni ésszel vitézségüket és áldozatuk nagyságát. Puskát, szuronyt fogtak a tisztek, tábornokok s együtt a legénységgel védtek minden romot, minden gránátölcsért és minden védhető lukat az utolsó emberig, az utolsó töltényig.

Mult egyik cikkünkben idéztük azt a régi mondást, hogy a nagy idők megszülik nagy embereiket. Ha valaha, úgy ma igazán van e mondásnak. A mostani idők nem nagy embereket, hanem nagy emberek tömegét szültek. Talán Thermopile háromszáz ifjának szelleme szállta meg Sztalingrád hőseit. Azok szelleme, akik csak háromszázán, párosával harcolva és elesve védtek a szorosost és tartották fel az óriási perzsa sereget mindaddig még az utolsó két hősi is elesett. Vagy a német lovagrend hősei támadtak fel bennük, akik egymáshoz láncolva, jobban rosszban kitartottak egymás mellett és áldozták fel egymásért életüket.

A magyar nemzet történelme is tele van ilyen lényes lapokkal. Zrínyi Miklós a szigetvári hős, aki védte várát az utolsó töltényig, az utolsó falat kenyérig,

azután pedig maradék maroknyi sereggel kitört a várból s hősi küzdelemben elesett az utolsó emberig. De e hősi, önfeláldozó tettével megmentette hazáját a török veszedelemtől. Szulajman szultán, aki maga állta sereg élére, hogy legázza Magyarországot, nem bírta kivárni az ütközet végét, a magyarok hősi ellenállása annyira hatott lelkére, hogy inkább megfutott Mohamed paradicsomába, seregének csak holttestét hagyván, amit a vezérek trónra ültettek, mert különben a sereg megfutott volna az ostrom befejezte előtt.

Tudjuk, hogy Belgrád ostrománál akadt egy Dugonics Titusz, aki a bástya ormára törököl zászlós törököt legyőzni nem bírván, azt átnyalábolta s vele együtt levetette magát a mélybe, a biztos halálba.

Egervár, Budavára, Kőszeg és a többi mind megannyi fűves lapjai a magyar történelemnek, amidőn a magyar seregek inkább elpusztultak, de állásaikat fel nem adták, mert tudták, hogy nemcsak önmagukért küzdenek, hanem nemzetükért, hazájukért s a jövőendő életért.

Sztalingrádnál viszont, mint mondtuk a német lovagkor és Nagy Frigyes dicsősége kora elevevnedett fel hatványozott mértékben. Mikor megszűnt minden utánpótlás, elfogyott az utolsó darab kenyér, az utolsó darab gránát, mikor már minden emberre rávigyorgott a halál félelmetes csontarca, ezek a hőszok megfogyott kezükkel még akkor is szorították a puskát és azzal a biztos tudattal indultak a végső rohamra, hogy Németországért, Európáért és az elmaradhatatlan végső győzelemért áldozzák életüket és égnek el a sztalingrádi pokol tüzében, vagy fagnak csonttá a rettenetes hőmezőkön.

Nagyon jól tudták ezek a hősök, hogy miért hozzák meg áldozatukat. Tudták, hogy a körülött Sztalingrád és a többi szigetek, vagy sündisznóállások, ahogy a németek nevezik, óriási, milliós seregeket kötnek le és megakadályozzák a szovjet téli offenzívájának sikerét, tehát önfeláldozásukkal megmentették a német és szövetséges seregeket. Tudták, hogy ezért van harcuknak értelme és áldozatuk nem hiabavaló.

A tragédia utolsó jelenetei szívet marcangolóan játszódtak le.

Amikor a veszély már a legnagyobb volt a 6. hadsereg a következő rádiójeleléntést adta le: „a belváros legmagasabb házára (GPU épület) kitűztük a horogkeresztet lobogót, e jel alatt folytatjuk a végső küzdelmet.”

Ezt követi a szomorú, de minden idők legdicsőbb befejezése. Tábornokok, tisztek, gránátosok, németek, horvátok, románok, páncélos katonák, utászok, tűzerek, légharítók, irnokok, hajtók és talajszemélyzet váltva küzdenek az utolsó rohamban. Ellenálló erejük a végét járja. Nem fegyver, hanem a nélkülözés, a hideg és mindennek hiánya törte törte meg őket.

S itt a következő rádiójeleléntés:

„A bunkerben hallgattuk a Führer kiáltványát, a nemzeti himnusz hangjánál talán utoljára emeljük karjainkat német közönsétre. Odakint tombol a harc. A bolsevisták szétzúzzák a magas épület falait.”

Pergőtüz, füst, láng, halál. Paulus vezértábornagy kiadja az utolsó parancsot: „Mindent elpusztítani.” A GPU háza összedül s vele lehangylik a gránátszaggatta német lobogó, majd február 2-án az utolsó rádiójeleléntés: „A legnehezebb harcban az utolsó emberig megtettük a kötelességünket. Eljen a Führer, eljen Németország!”

Ezután csak még egyszer szólalt meg a sztalingrádi rádió: „Az arcvonal lejeleltek! Eljen a Führer!”

Utána csend! Félreles csend. Elhallgattak a hősök fegyverei. Bevonultak Nagy Frigyes menyei hadseregéhez, ahol bizonyára a legmagasabb kitüntetésben fognak részesülni, itt a földön pedig emlegetni fogjuk neveiket, amíg csak egy ember is lesz a földön.

A német véderőfőparancsnokság a sztalingrádi harcokról drámai hangú jeleléntést adott ki, amelyben kiemeli, hogy a 6. hadsereg zászlójára tett esküjéhez híven, Paulus vezértábornagy példaadó vezetése mellett, az utolsó lehetőleg harcolva, az ellenség fölényben lévő erejével és a kedvezőtlen viszonyokkal szemben vereséget szenvedett. A hadsereg sorsát a német légi haderő egyik légvédelmi hadosztálya, két román hadosztály és egy horvát ezred osztja. Kiemeli a jeleléntés, hogy a 6. hadsereg, az ellenség által teljesen bekerítve, a legkegyetlenebb viszonyok közepette, az ellenség óriási erejét tartotta lekötve s ezzel a német vezetésnek időt és lehetőséget biztosított olyan ellenintézkedések megtételére, amelyek kivételétől az egész keleti arcvonal sorsa függött.

A német és szövetséges népek élni fognak, Sztalin pedig elmondhatja Pyrhusszal: „Még egy ilyen győzelem és veszve vagyunk.”

Szociális és munkásjóléti intézmények a Graner és Teszler féle King gyárban

Mióta Muraköz visszatért az anyaország kebelébe, munkásainak megismerték a külföldi életet jelenlegi és korábbi a megszállás alatti életük között. Az elmult szomorú korszak idején a munkásokkal senki sem törődött. A betegségyező pénztár jól-rosszul működött egyéb azonban semmi sem történt a munkások erkölcsi nevelése és művelése terén. Egyedüli szórakozásuk volt a napilapok, tele pártpolitikával, amitől nem nagyon épültek.

Mikor a magyar haza kebelére ölelte Muraközt, megindult a szociális gondoskodás munkásaink körül. Már az 1941. évben, egyelőre társadalmi alapon, nagyobb számú munkás nyaralt a Balatonon, 1942-ben az OTL. küldött saját költségen színi nagyob számú munkást idületes szabadságra, ezidén pedig teljes erővel, a mostani viszonyokhoz képest, megindul a szociális gondoskodás.

A munkáskataszter felállítására és a munkásoknak igazolványokkal való ellátása folyamatban van.

Február 13-án nyílnak meg az öthonapos magyar nyelvű tanfolyamok, hogy azok, akik a megszállás alatt el voltak zárva az édes haza nyelvtől, szintén megtanulhassák az államnyelvet, a legszorgalmasabb tanulók részére 10 darab 25 pengős jutalmat tűznek ki.

Terve van véve a Közköztudásügyi Minisztérium által rendelkezésre bocsátott keskenyfilm-anyag előadása. Földrajz, egészségügyi, szakmai, nemzeti propaganda, kulturális és szórakoztató műsorok, magyar és muraközi nyelvű kísérő szö-

veggel. Munkásokképzőkör a társulati összetartás és önképzés céljaira Munkásszereplők szavazatai, kisebb jeleneti, felolvasások, műkedvelő előadások, vegyeskar, szintén a munkások erkölcsi nevelését és művelését fogják szolgálni.

A könyvtárban már több mint 300 kötet van a magyar irodalom legjavából. Magyarartgyú könyvek további beszerzése folyamatban van.

Elsőrendű szociális kérdést oldott meg a vállalat a babakelengye vándorakcióval. A gyár az arra szoruló fiatal anyákat babakelengyével látja el, amely azután tovább vándorol az újabb anyákhoz. A gyár szociális gondozója állandóan látogatja a fiatal anyákat és a gyermekes munkások lakását, figyelemmel kíséri egészségügyi és anyagi helyzetüket és a tapasztalatairól jelentést tesz. A gyár részéről munkáscsaládoknak megfelelő segítséget nyújt.

Ugyancsak erősen erkölcsenemesítő hatása van a máris felállított leánylevele mozgalomnak, amely eddig is szép eredményt mutatott fel. Programja a vallásérkölcsi nevelés mellett: főzés, varrás, gyermekápolás, torna, játék és tánc. Öle és egészséges ételke főzése, megvarni a házi szükséglet ruháit és fenérműjét, egészséges, új magyar generációt nevelni a hazának, ezt megtanulni, a leventeanyok legjobb kötelessége.

Diszcs alkalommal a leventeanyok máris saját Szűzmánás zászlójuk alatt vonulnak fel.

A tervezett gyári tanonciskola ugyancsak a munkások, illetve tanoncok előmenetelét fogja

szolgálni.

Munkás fürdő és étkező is el fog készülni, mielőtt az anyaggyártkodás ezt lehetővé fogja tenni. Hogy ez mennyire fontos nem is kell hangsúlyoznunk, elég ha azt mondjuk, tisztaság fél egészséges. Ezen felül a fiatal munkások egészségesebb testi fejlődése szempontjából az is nagyon fontos, hogy mindennap jóízű meleg ebéddel legyenek ellátva. Reméljük a vezetőség a legjobb megoldást fogja megtalálni.

Nagy szociális szükségletet tölt be a munkások, különösen a fiatal anyák részére a napközi otthon tervbeveti felállítás is. A Csáktornyan és környékén lakó munkáscsaládok magukkal hozhatják gyermekeiket munkahelyükre, ahol a napközi otthonban óvónő foglalkozik velük a munkaidő alatt. Ugyanígy elhelyezik a bölcsődét ahol a munkásanyák csecsemőjüket nyernek elhelyezést s így lehetővé teszik az egészségesebb fejlődés szempontjából oly fontos 4 óránkénti csecsemő-ápolást. Ez egyelőre, tekintettel a különös viszonyviszonyokra, csak a melegebb idősakra van tervbe véve.

Végül meg kell említenünk a bajtársi szolgálat megszervezését is, amelynek keretén belül, a gyár valamennyi munkása és tisztviselője adományból, a hadbavonult munkásainak, katonáinak és ezek hozzátartozóinak a részéről mértékben állandóan segítéket oszthatnak ki. Külön adományt juttatnak a Főfelügyelő Asszony akciójára is.

Mindéből láthatja a muraközi munkásság, hogy a magyar haza, még a sülves viszonyok közti is, állandóan gondját viseli minden fiának s ezért nem követel mást, mint hazaszeretet és odaadó munkásságot.

Muraköz munkássága eddig mindenkor megmutatta, hogy ha ha szeretett magyar hazájának és tudjuk, hogy ezután is, fokozottabb mértékben így lesz.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

A MÉP HIREI

A Magyar Élet Párta csáktornyai csoportjának választmányi ülése

Pénteken, február 5-én a Magyar Élet Párta csáktornyai csoportjának választmányja megtartotta rendes ülést, amelyen letárgyalták a folyó ügyeket.

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő, a járási szervezet elnöke, ez alkalommal részletes tájékoztatást nyújtott az ország bel- és külpolitikai helyzetéről.

Kovács István pártvezető kiténtetése

Országos pártvezetőnk, Kallay Miklós miniszterelnök Kovács István, fényképezés, csáktornyai lakos, pártvezetőt, a magyar élet örök céjának szolgálatában, kiválóan értékes munkája és áldozatkészsége elismeréséül, dicséző oklevélben részesítette.

Gyász

a sztalingrádi hősökért

Egész Németország mély gyászba borult a sztalingrádi hősök elvesztén. A kormány három nappal betiltott minden nyilvános előadást és zenét.

Gyászol a német, siratja elveszett hőseit,

de örökké fényesen ragyog példájukból erőt merít a további küzdelemre a végső győzelemig.

Ugyancsak gyászba borult Horvátország is. Mint Zágrabból jelentik, a horvát kormány is kiadott rendeletet, amely szerint három napon át tilos minden nyilvános szereplés és zene.

Németország és a szövetséges horvát- és román nép gyászba minket is mélyen érint. A mi haink is ott küzdenek és véreznék Voronyezsnél és a Don partján és mi is osztozunk német, horvát és román testvéreink mélységes fájdalomában.

A muraközi cigányprimás és a bögös halálos drámája a nagykanizsai büntetőtörvényszék előtt

Még január 3-án történt, hogy Drávodás községben a Novák-féle korszmában Ignac János bandája muzsikált. Este bejött egy csendőrszár és figyelmeztette a füstös likut, hogy záróran túl nem szabad muzsikálni. Ignac János ehhez is tartotta magát. Nem így azonban sógora, Ignac István, aki bögös volt a bandában. Ugyanis volt ott egy mulatóes festvépar, egyikre szerette volna, ha a cigányok tovább is muzsikálnak, majd hazakéérték volna őket zeneszóval, 5 pengőt is adott Istvánnak ennek feléire előre. Ignac János azonban nem akarta átadni a hatóság intézkedést és nem volt hajlandó semmiért sem muzsikálni. Felölt a két sógor összevesztett. István megpöcolta Janost, majd később egy pohárral véresre verte arcát, úgy, hogy János a kezébe levő késsel so-

gorának vállába szurt. A szúrás olyan erős volt, hogy István a helyszínen elvérzett. Ez volt a sógorvita szomorú vége. István a boncaszakra került, Janost pedig vasraverve szállították be a kanizsai ügyészségre.

A napokban volt ebben az ügyben a főtárgyalás. Dr. Révly Andor törvényszéki bíró elnökölte alatt. Mint orvosszakértő dr. Ujhazy Andor tesztörvös szerepelt.

A vádolt csányprimás: beismerte tettét, hogy a halálos szúrás az ő keze által történt, de azzal védekezett, hogy nem is tudta mi történik, mert sógora véresre ütötte arcát, amely annyira véres volt, hogy nem is látta, mikor kést emelt, hogy hova szurt. Nemi akarta megolni sógorát, csak védekezni akart tanácsaival szemben — hangzatlatta.

Majd a tanúk kihallgatása után a kir. ügyész indítványára még több tanú kihallgatását rendelte el a törvényszék, és így ítélethozatalra nem került sor, hanem a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Megalakult a Vöröske- reszt Csáktornyan

Február 6-án, délután 5 órakor a városbáza díszteremben, óriási közönség részvételével megalakult, illetve újra megalakult a Magyar Vöröske- reszt csáktornyai járási boka.

A Hírszékgy elmondása után dr. Vida Ferenc főszolgabíró nyitja meg a gyűlést. Elmondja a Vöröske- reszt eddigi működését és fontosságát a jelenlegi háboruban. Utána dr. Legányi József

a perlaki járás tisztiorvosa tartott előadást a Vöröskereszt keletkezéséről, békebeli és háborús céljairól. Lefestette mai működését a kórházak felállítására, sebesültek, betegek ápolása, továbbá fontos működését a hadifoglaltak, eltűntek és internáltak felkutatására és a velük való levélbeni érintkezés terén.

Majd ismét dr. Vida Ferenc főszolgabíró vette át a szót. Indítványára egyhangúlag kimondták a Magyar Vöröskereszt csáktornyai járási fiókjának megalakulását és elfogadták az alapszabályokat.

Utána megalakult a tisztviselői kar a 30 tagu intézőbizottság és a 25 tagu megyei választmány.

Elnöklő főbíró előterjeszti, hogy a fióknak eddig több mint 3000 tagja van, a további taggyűjtés folyik. Az egyelőre eddigi működése során közel 18.000 pengőt gyűjtött, amit egyesületi célokra fordított.

A Hírszék elnödségével járult a hazafias gyűlés.

HIREINK.

— **Gyászhir.** Herner József belicai áll. ig. tanított sulyos gyász érte. Leánya, Herner Gabriella, belicai áll. tanítónő február 4-én, 23 éves korában élete virágában, a csáktornyai kórházban elhunyt. A mélyen lesújtott család gyászában teljes bensőséggel osztozunk.

— **Hőseinkért.** Február 17-én, szerdán Sárincs József, battányi születésű honvéd lelküdvért, aki a szovjetfronton életét áldozta magyar hazájáért, a ferencesek templomában ünnepélyes gyászmisét mondanak.

— **P. Fekete Géza** mesebeszűlt. A mi, mindenki által kedvelt Pater Gézánk, a szovjet fronton, kötelességének hősi teljesítése közben megsebesült s jelenleg az egyik budapesti kórházban ápolják. Kívánjuk, hogy minél előbb jó egészségben, körünkben üdvözölhessük kedves Páterunkat.

— **A Magyar Élet Párt** Csáktornya nagyközség és járási pártszervezete február 14-én délut. fél 5 órai kezdettel a Royal-kavéházban teadélutánt rendez. A tiszta jövedelmet a Felműltóság Asszonyi akciójára, a hártéren küzdő honvédek hozzátartozóinak felségélyezésére fordítjuk. Mindenkit szeretettel várunk. Pártvezetőség.

— **Keresztapaságot vállalt a Kormányzó Úr.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közelmúltban, a visszatért Muravidéken Lehner Andras törvényhatósági utór, felsőlendvai lakos nemrégiben született tizenkettedik húgtermekénél a keresztapai tisztség elfogadására a kormányzó Úr öfelműltóságát kérte fel. A Kormányzó Úr teljesítette is a vend. származású, de igaz magyar érzelmu és magyar háziához hűségeen ragasz kodó derek apa kérelmét, akinek mind a tizenkét gyermeke, közülük nyolc fiú, életben van. A keresztelési ünnepélyre a kormányzó Vas vármegye főispánja legja képviselni és ő adja át a szülőknél a keresztelési ajándékot.

— **Utlevél nélkül lépte át a magyar határt a horvát menyasszony, aki rokonait akarta meghívni az esküvőjére.** Alaposan poruljat Szollar Anasztázia, horvátországi leány, akinek most vasnap kellett volna, hogy legyen az esküvője. Menyegző előtt lévén elhatározta, hogy meghívja lakodalmára a Muraközben lakó rokonait is, akik egyébként kettős birtokosok. Az elhatározását tett követte. De baj volt, hogy sem utlevél, sem egyéb engedélye nem volt a magyar határ átlépésére. Csak egy „leketén” jött át a fiatal horvát leányzó. Dravadiónál azután egyenesen a magyar határvadászk kezébe futott, akik a megdöbbent menyasszonyt bevitték az őrső és miután kiderült, hogy engedély nélkül jött át a határon, bezsallították a kanizsai törvényszék fogházába. Persze háború van és ezért érthető a szigorúság és óvatosság a magyar határon. Így került a pirosposztag leány a dr. Révly-tanács elé, aki elől horvátul elmondotta, hogy nem akart mást, mint a rokonait meghívni az esküvőjére. A bíróság is tekintettel volt erre és nem alkalmazta vele szemben a szokásos büntetést, hanem csupán négy napi fogháza ítélté őt és mivel ezt már kitoitotta az előzetes le-

tartóztatással, a bíróság azonnali szabadlábrahelyezését rendelte el. Intézkedés történt, hogy a rendőrség még a mai napon átadja őt a határon túloldalnak. Anasztázia így talán mégis megtarthatja esküvőjét.

— **Új vasuti megállóhely Drávaóhídon.** Mint értesülünk, a m. kir. államvasutak igazgató-sága, Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő előterjesztésére, a drávaóhídi őrháznak új megállót engedélyezett, ahol a helyi vonatok meg fognak állni. Csáktornya középiskolától sok vidéki tanuló látogatja, miért is ez a megálló a diákok szempontjából nagyon fontos, nemcsak azért, mert megszabadulnak a hóban, esőben, szélvihárban való gyaloglástól és ezzel egészségük veszélyeztetésétől, hanem azért is, mert ezzel utazási idejük megrövidül s így több időt fordíthatnak a tanulásra és szórakozásra, ami ismét egészségüknek és fejlődésüknek lesz nagy hasznára. Az ügyes-bajos felnőttek is szívesen fogják ezeket a vonatokat használni és ezzel a forgalmat emelni.

— **Egységes rendszer a piaci helypénz szedésében.** Eddig az egyes városok és községek állapították meg, hogy mennyi helypénzt szednek a piaci és vasári arusoktól. A közeljövőben ezen a téren változás lesz. A helypénz összegét a kereskedelem és iparügy miniszter állapítja meg, hogy országsszerte lehetőleg egységes rendszer alakuljon ki. A helypénzből származó bevétel természetesen ezután is a községek és városokak illeti meg.

— **Kijelölt borkereskedő nem folytathat cipészipart.** A közelmúltban panasz érkezett a kormányhoz, hogy sok kijelölt borkereskedő cipészipart is tovább folytatja s a többi cipésziparosnak csupán silányabb boranyagot szolgáltat ki. A közellatási minisztérium ebben az ügyben vizsgálatot rendelt el. Egyébként illetékes helyen minden lehetőséget elkövetnek az irányban is, hogy a típuscipők minél tökéletesebbek legyenek.

— **A Közellatási Értesítő legújabb száma** részletesen ismerteli és megmagyarázza az új termelési és beszoállításai kötelezettségről szóló rendeletet. Dr. Szász Lajos közellatásiügyi miniszter elikett írt a termelői kötelezettségről, amelyben rámutatott a mezőgazdasági termelés helyes és céltudatos megszervezésének fontosságára. Az új terv gyakorlati kivitelezését és a gazdák beszoállításai kötelezettségét ismerteli a „Mit akar az új termelési és beszoállításai rend” című magyarázó közlemény. A lap hasábjain megadja a választ azoknak is, akik azt vitatják, hogy miért a földadokataszteren alapul az új beszoállításai rend. Részletesen tárgyalja azokat az előnyöket, amelyeket a földadokataszter alapján történő kivétel jelent az ország közellatásának és megadja azokat az ellenvetéseket, amelyek szerint a földadokataszter elavult és régi. A külföldi közellatási hírek rovatában áttekintést ad az egyes európai országok terménybeszoállításai rendszereiről.

GYakorlati útmutatásai során teljesen kidolgozza egy törpebirtok beszoállításai kötelezettségét a legkülönbözőbb változatokban. Hosszabb ismertetést közöl a mezőgazdasági munkások béreiről és ellátásáról. A lap legújabb száma nélkülözhetetlen útmutatást nyújt termelőnek és földesnégynek egyaránt, mert áttekintő összefoglalást ad az új rendelet célkitűzéseiről és részletesen tárgyalja azokat a tudnivalókat, amelyeket a gazdának ismerni kell.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— **Csendes építómunka Perlakon.** A szerencsétlen véletlen folytán, a vasállonástól 5 km-re fekvő Perlak nagyközség csendes, zajmentes, de annál eredményesebb magyar építómunkát végez. A régi elavult jegyzői hivatalt, az egyemeletes, fő utvonallal mellettkékvó nagyvendéglő helyiségébe helyezik át. Nyolc hivatali szobával és egy hatalmas tanácsteremmel. A földszinten lesz elhelyezve a községi rendőrség, a járási m. kir. katonai parancsnokság, Levente Otthon és dr. Domján Gyula ügyvédi irodája. Sok áldozatba és munkába került ennek keresztülvitele. — A község tulajdonát képező és a kir. járásbírószág által bérelt épületet 27.000 pengős költséggel újjáépítik és korszerűsítik. — A hősi emlékmű az országaszólóval a Flórián-terre kerül, ahol már most és az elmúlt évbén nagyméretű földmukálatok voltak. Májusban tartandó hősök napjára tervezik ennek felavatását. — Mindenütt serényen, biztos alapokon folyik az alkotó munka s most rendezik be a M. Kir. Állami Gazdasági Szakiskolát is a nemrég vásárolt emeletes otthonban. Mindenütt és mindenben a joguszlav megszálas évtizedes mulasztást kell pótolni a közigazgatásnak és szorosabban, örökre kell hazánkhoz kapcsolni ezt a régi történelmi multa viszozatekintő nagyközséget és az egész járást. — Nagyon szép ünnepély zajlott le január 31-én a kaszinó helyiségében, ahol a 330 tagú számláló helyi Vöröskereszt Egytel tartotta évi rendes gyűlését. A helyi Vöröskereszt 4500 pengő pénzt gyűjtött, 100.000 cigarettát küldött a honvédeknek, 50 érmelegítőt kötöttek, 135 kgr. tollat gyűjtöttek és helybeli jótékony célra 2.300 pengőt fordítottak. — Hatalmas közönség jelenlétében zajlott le a január 31-iki gyűlés, amelyen dr. vitéz Hertelendy főszolgabíró mondott szép beszédet, megköszönve a vezetőség odaadó munkáját és további munkára buzdította őket, mondván: Megpróbáltatásokkal terhes esztendő futott el ismét a végtelen idő homokoráján a legutóbbi közgyűlésünk óta Hazánk, mint évezredes vérzivataros szakában mindig, most is résztvevője a küzdelemnek, melyet nem keresett, de melyből hősiiesen és becsülettel veszi ki részét nagy szövetségseink oldalán Hős fiaink messze az otthontól, hazától, az örök magyar hazaért harcolnak, vértük hullatva. Tisztelegünk elesett hőseink emlékére, mert mást úgy sem adhatunk nekik. Fontos, hogy mi itthon, a belső fronton tartunk össze, hogy ne legyen hiábavaló hős fiaink küzdelem és áldozata. Isten áldását kérte a további munkára és újból felhívta a Vöröskereszt helyi vezetőségét az önzetlen munkavállalásra, amely nem lesz hiába való. Nem harsonákkal és elismerés, kitüntetés iránti lázban folyik itt a munka, hanem annak iramát a magyar szív, a magyar lélek diktálja és meg is lesz az ilyen munkának az eredménye, a boldog Nagymagyarország.

Gyomorbajos? Vesebajos?
Tartson ivókurát!
A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ
üdít — gyógyít

FŐRÁKTÁR:
MURASZOMBAT, Lendva u. 2.
— TELEFON: 68. —

Miből mennyit kell a gazdának beszolgáltatni

Megjelent a mezőgazdasági termények és termékek beszolgáltatási köteleességéről szóló rendelet végrehajtási utasítása

Lapunk már több ízben jelentette, hogy Juresek Béla közellátási államtitkár tervet dolgozott ki a mezőgazdasági termények és termékek beszolgáltatására, hogy a gazdák nyugodtan művelhessék földjeiket és előre tudják, hogy a termés betakarításakor mennyit kell leadniuk közellátás céljaira. Ez a Juresek-féle terv biztonságossá teszi a gazdálkodást és emellett az ellátatlanok részére feltétlenül szükséges elsőrendű élelmiszerekről gondoskodik.

A gazdálkodók pontosan besozthatják terményeiket és egyéb termékeiket, mert a gazdasági év elején értesülnek arról, hogy miből mennyit kell beszolgáltatni. A Juresek-féle rendszer megszünteti az eddigi bizonytalanságot.

A Juresek-féle terv a föld kataszteri tiszta jövedelem alapján rendezi a gazdálkodók beszolgáltatási kötelezettségét. A Budapesti Közlönyben megjelent most az új rendszer végrehajtási utasítása. Mint jól tudjuk, már az elmúlt év novemberében megjelent az a rendelet, amely kimondta, hogy a gazdálkodók 1943. július 1-től 1944. év június 30-ig terjedő gazdasági évben kötelesek egész szántóföldterületük kataszteri tiszta jövedelmének minden aranykoronája után tíz kilogramm kenyérgabonát, vagyis tíz kilogramm búzaegységet a hatóság által megállapított árban a közellátás céljaira beszolgáltatni.

A most megjelent újabb rendelet pedig azt mondja ki, hogy a tíz búzaegységen felül még negyven búzaegységnek megfelelő mennyiségű mezőgazdasági terményt vagy terméket kell beszolgáltatni.

A terményeket és termékeket búzaegység alapján kell beszolgáltatni

A rendelet részletesen felsorolja a különböző mezőgazdasági termények és termékek átszámítási kulcsait. Ezek szerint 100 búzaegységnek felel meg 100 kilogramm búza, vagy 100 kilogramm rozs, vagy 100 kilogramm kétszeres, mindvégig legfeljebb két százalék idegen anyaggal.

Nemcsak a kenyérgabona kerül beszolgáltatásra, hanem a zsiradékok is, tehát: a sertészsír, sertésbár, friss, vagy sózott szalonna, baromfisziradékok, vaj, tejfel, tejszín, a napraforgó- és tökmagolaj, továbbá a sertés élőszületkilogrammban, a bika, vágómarha, vágóborjú és más állatok, a baromfi, élő ponty. Az árpa, zab, köles, a hüvelyes vetemények, az élelmiszer- és ipari növények, szalastakarmányok, növénymagvak, széna- és szalmafélék, az állati termékek: a tehéntej, tojás, nyers marha-, és sertésbőrök, valamint borjú- és lóborók.

Átszámítási kulcs

A rendelet három mellékletben közli a különböző mezőgazdasági termények és termékek átszámítási kulcsait. Az első melléklet szerint 1 mázsa búza, rozs, vagy kétszeres 100 búzaegységnek felel meg.

A többi mezőgazdasági termények közül a fontosabb átszámítási kulcsa a következő:

	búza egység
1 q olvasztott sertészsír	1200
1 „ sertésbár	1000
1 „ friss vagy sózott sertésszalonna	900
1 „ baromfiszir és hár	1200
1 „ vaj	2000
1 „ tejfel	400
1 „ tejszín	800
1 „ napraforgó- és tökmagolaj	800
1 „ élőszületkilogramm sertés	6-7
1 „ tökmag	200
1 „ lenmag	250
1 „ kendermag	300
1 „ napraforgó	200
1 „ morzsolts kukorica	90
1 „ csöves kukorica	65
1 „ köles, hajdina	90
1 „ bab	200
1 „ tavasz-bükköny	180

1 „ étkezési burgonya	33
1 „ ipari burgonya	27
1 „ mák	500
1 „ rostkendermag	600
1 „ vöröshagyma	60
1 „ fokhagyma	150
1 „ lejeskáposzta	50
1 „ lucernamag	1800
1 „ vöröshere mag	1000
1 „ fehérheremag	1200
1 „ biborheremag	450
1 „ lucenaszéná	40
1 „ lohereszéna, zabosbükkönyzéna	35
1 „ takarmányszalma és alomszalma	15
1 élőszületkilogramm bika	5
1 élőszületkilogramm vágómarha és növendékmarha	3
1 drb. vágóborjú	250
1 liter tehéntej	1.40
1 kgr. tyuktojás	5
1 kgr. nyersmarhabőr és sertésbőr	5
1 kgr. borjúbőr	7
1 drb. lóbor	60

A fenti búzaegység alapján kell a beszolgáltatási kötelezettséget átszámítani.

Mint látjuk, az új rendben a gazdálkodó egész szántóföldi területének kataszteri tiszta jövedelme minden aranykoronája után **50 búzaegységnek** megfelelő mennyiségű mezőgazdasági terményt, vagy terméket köteles a közellátás céljaira a hatóság által megállapított árban beszolgáltatni. Ebből 10 búzaegységet búzában, rozsban, vagy kétszeresen kell beszolgáltatni, a következő 10 búzaegységet zsiradékokban, vajban, tejfelben, tejszínben, napraforgó- és tökmagolajban, zsirsertésben, hussertésben, hízalt libában, hízalt kacsában, olajosmagvakban, vagy zsiradék előállítására alkalmas takarmányokban: takarmányrépában, morzsolts, vagy csöves kukoricában, hárminc búzaegységet pedig különféle terményekben vagy termékekben.

Gyakorlati példa

Ha a birtokos szántóföldi területének kataszteri tiszta jövedelme 100 aranykorona, akkor azt a gazdát 5000 búzaegység beszolgáltatására kötelezi a rendelet. Az 5000 búzaegységből 1000 búzaegységet búzában, rozsban, kétszeresen kell beszolgáltatni, vagyis 10 mázsa búzát, vagy rozst, vagy kétszeresen kell a közellátás céljaira átadni. A következő 1000 búzaegység fejében be kell szolgáltatni 100 kilo sertésbárt; ez 1000 búzaegységnek felel meg, vagy 50 kilo vajot, illetve 250 kilo tejfelt. Ha napraforgó- vagy tökmagolajat akar adni a gazdálkodó, akkor 125 kilo ilyen olajat ad át, mert 100 kilo olaj megfelel 800 búzaegységnek. Ha a második ezer búzaegységre zsirsertést kíván valaki beszolgáltatni, akkor a 100-110 kilo súlyú fiatal, hízott sertés minden élőszületkilója négy búzaegységnek felel meg. Mivel azonban a zsirsertésnek husa is van, a zsir és a hus után 100 kilogrammonként 600 búzaegységet számlálnak be, ebből 400 búzaegységet a zsirra és 200 búzaegységet a husra vonatkozik. De ezt a kétszáz búzaegységet a harmadik 1000 búzaegységbe be lehet számítani.

A zsiradékok beszolgáltatási csoportjában 1000 búzaegységre a gazda beszolgáltathat 400 kilogramm lenmagot, kukoricából 100 kilogramm megfelel 90 búzaegységnek, tehát 1000 búzaegységre 11 mázsa és egynéhány kilogramm kukoricát adhat át.

A fennmaradó 30 búzaegységre, vagyis ebben az esetben még 3000 búzaegységre le kell adni 15 mázsa babot, vagy 6 mázsa mákot, vagy 3 mázsa vöröshere magot, vagy 600 drb. tojást.

A gazdák köteleességjeljesítése

Nagyon alapos munka előzte meg a Juresek-féle terv nyilvánosságra hozatalát. Ez a terv alkalmas arra, hogy az ország háborús közellátását biztonságos alapokra helyezze. Ez az új rend biztosítja a legjobban az egyenlő és igazságos élelmiszerelosztást, megszünteti, vagy legalább is a legkisebbre csökkenti a feketepiacot. Nem zavarja

Pályázati hirdetmény

Csáktornya Nagyközség Villamos Műve

egy pénzbeszedői állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak keresztény magyar állampolgárok, elsősorban csáktornyaiak. A kérvények **február 20-án 12 óráig** adhatók be az igazgatósági irodában. — Pályázati feltételek megtekinthetők az igazgatósági irodában minden nap a hivatalos órák alatt.

IGAZGATÓSÁG.

ez az új rend a gazda munkáját, — mint már elől is írtuk, — hiszen mindenki tudja előre, hogy mit kell termelnie és mit kell beszolgáltatni.

Jutalmat kap a többet termelő

A kötelezően beszolgáltatott hányadon felül maradó és a termelő által felkeltett mennyiségek után a termelő jutalmat kap és ez biztosan arra ösztönzi a gazdákat, hogy többet termeljenek és ezzel is segítse az ország önvédelmi harcát. A kormány a háborús helyzetben szervezte meg ezt az új rendet. Minden magyar gazdának kötelessége, hogy legjobb tudása szerint dolgozzék és kövesse ezt az új rendet.

Juresek Béla közellátásügyi államtitkár gyakorlati gazda, aki maga is gazdálkodik és gazdaságból származik, tehát igen jól ismeri a gazdagondokat és átérzi azokat, hiszen ő is terhel az a sok gond, ami minden magyar gazdát sújt a mai nagyon nehéz időkben. Juresek Béla államtitkár terve a legjobbat akarja a gazdálkodók és a közellátás számára nyújtani.

Rajtuk, magyar gazdákon és a közellátási szerveken múlik most már hogy ez a nagyszerű terv gyakorlatilag is elcségetse a nemzetet a súlyos, rogos után a végső győzelem felé!

ÁGYTOLLAKAT

Tarka	P 250	150	P 1-
Vegyes szürke	P	4-	P 3-
Feheres foltolt	P 750	650	P 550
Fehér foltolt	P 1150	1050	P 850
Pelyhes dunnába	P 17	16-	P 14-
Pelyés	P 30-	28-	P 26-
Szürke pelyés			P 18-

4 P-on felül 5 kilogramos rendeltet papírszákbán bermetve szállít

Rácz Józsefné ágytollüzlete,
Kiskunfélegyháza, Holló Lajos utca 39.

Hirdetmény

A farkashegyi m. kir. állami szőlőtelep vezetője közli az érdekeltekkel, hogy a muraközi gazdák gyümölcsfa csemete szükségletének kielégítésére a I. év március 1-15-ike közti időszak tűzetett ki. Később jövők szükséglete nem biztosítható. A csemeték átadása a telepen történik.

Csáktornya nagyközség előjáróságától

623.1943. sz.

Hirdetmény

Értesíti az előjáróság a lakosságot, hogy 1942. november hó 30-án Csáktornya községben egy fekete cipzáros pénztárca (találtatott 117 P. 2 fillér és kettő darab kulcs tartalommal. Jövedes tulajdonosa a pénztárca és tartalmának átvevője végtel a csáktornyai kir. Járásbírósnal annak átvevője végtel a hivatalos órák alatt jelentkeznek.

Csáktornya, 1942. február hó 8-án.

Előjáróság.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 februara 12

Politički tjednik
Zide saki petek.

Stalingrad

Zvršena je najveća pripovest sveta, takša, kakšu svet neje doživljal od vremena predi rođenja Kristuša pak do dnes, i kakšu niti najglasoviteši pesniki ne su spojevali.

Divje šturme miljonske bolševičke soldačije, sakoformu štuki prek dva me sece pokaju gosto kak bobenj, bombe curiju gosto kak dežd, a poleg toga grmlenja z mašinske več niti ne čujeju i prek tristojezer sovjetskih soldatov je moralo hmreti zato, kaj su Stalini šeregi na zadnje mogli doli zgnjesti nemšku soldačiju, čija rodolubnost, viteztvo i zdržanje nema para v svetskoj povesti.

Črez dva mesece odrezani od domovine, od pajdašev i od saleg zvonjske pomoči, prez sakoga vulanja za nazaj dojt, su se borili ovi soldati, za štere je premalo, ako je zovemo za viteze i štere je smeti spomenuti samo tak, ako predi skrlaka zdignemo.

Nega bilo rezlike med ofirom i prostim soldatom, jednako su vlekli štuke i municiju. Jednako su gladuvali i zebli, jednako su trpeli, ali jednako je bilo med njimi zduševljenje za borbu, trda rodolubnost i poznavanje dužnosti, a da je bolševičko taborsko voditeljstvo priznalo njihovo junaštvo i vabilo njih je s sakojačkimi sladkimi obećanji, naj se prek daju, si su kak jen človek zrekli! „Ne!“

„Borimo se dale, zadnja kugla bo naša.“

I potli toga su još tri tjedne harcuvali te junaki Stalingrada v prezčlovečnom položaju, tak junački i tak vitezki, da to človek, šteri toga neje probal, niti nemre prazmeti, kak velko viteztvo i kak velkoga aldova su oni pokazali.

Generali, oficeri su zgrabili pušku i bajoneta i skup s prostimi soldati branili su saku ruševinu, sakoga po granatu skopanoga točera i saku luknju do zadnjega človeka i do zadnje kugle.

Ve tomane, v jenim našem listu smo spomenuli onu starinsku reč, da velka vremena rodiju svoje velke ludi. Ako da negda, onda dnes ima čisto prav ta reč. Denešnja vremena su rodila ne velke ludi, nego cele kupe velikih ludi. Morti je te Stalingradske viteze obišel duh onih tristo grčkih junakov, šteri su branili klanjca pre grčkim varauš Thermopile. Duh onih, šterih ga bilo samo tristo, borili su se navek dva pak dva, da su opali, stopili su drugi dva na njihovo mesto i tak su branili klanjca i zdržavali strašno velku perzijsku soldačiju, se tak dugo, dok su ne i zadnji dva doli opali.

Ili se zbudil v njimi duh nemškoga švalerskoga reda, šteri su se dva pak

dva z lancii zvezali jen k drugomu i tak su pajdašili v dobrim i hudim i alduvali svoje življenje jen za drugoga.

I povest magyarskoga naroda je sa puna s takšimi svetlimi listi. Zrinyi Miklós, szigetvarski junak, šteri je branil svojega grada do zadnje kugle, do zadnjega falačka kruha, a onda je s svojom malom soldačijom, štera mu je ostala, vun zdril z grada i v junačkoj borbi doli opali si do zadnjega človeka. Ali te vitezi su s svojim velkim alduvanjem obranili svoju domovinu od turske poplave.

Sulejman, turski sultan, šteri je sam stal na čelo svojih šeregov, da pregazi Magyarsku, se ne mogel včekati, dok se borba zvrši, nego je odbežal v Mohamedov paradizom, a svojoj soldačiji je ostavil samo svoje mrtvo telo, štero su njegvi veziri na tronuš poseli, drugač bi bila soldačija pobegla predi kak se bitka zvršila.

Znamo, da se v ono vreme, da su turki šteli grada Belgrada zavzeti, v magyarskoj soldačiji našel jen Dugovics Titus, šteri je ne mogel preladatai turčina, šteri je z zastavom dohajal na špicu kule pak ga zato zgrabil i žnjim skup se hitil s kule v globlinu, — v sigurnu smrt.

Eger grad, Buda grad, Kőszeg i si drugi, si skupa svetli listi magyarske povesti, da su magyarski šeregi rajši poginuli do zadnjega človeka, ali svoja mesta pustili nesu, kajti su znali, da oni harcuvalju ne samo za sebe, nego za svoj narod, za svoju domovinu, i za dojdoče življenje.

A pre Stalingradu — kak smo rekli — oživila su se, još puno na vekšem, vremena nemške švalirske i dobe Velkoga Friedricha nemškoga cesara.

Da je prestala saka pomoč z odzadi, da je slalil zadnji falaček kruha, zadnja granata, da se več sakomu človeku nasmejala smrt s svojim strahovitim čentim obrazom, još i onda su ovi vitezi s svojim zmržanimi rokami tiskali pušku i stem sigurnim znanjem su išli v zadnju šturmu, da oni alduju svoje življenje za Nemški Orsag, za Europu i za zadnju pobeđu, štera nemre vun zostati i za to bodo zgoreli v Stalingradskom peklju, ili se bodo zmrzli trdo, kak čonta na strašnim snežnim polanam.

Jako dobro su te vitezi znali, za kaj se oni alduju. Znali su, da zaokroženi Stalingrad i druga zaokrožena mesta, zdržavaju velke, miljonske nepriateljske soldačije i sprečavaju velku, sovjetsku ofenzivu i znali su da svojim alduvanjem obranili su nemšku i žnjom povezanu soldačiju. Znali su i to, da ova borba

ima svojega razuma i da se nesu zabav dav borili.

Zadnje vure ovoga velkoga švetskoga pripečenja minule su do srca jako žalostno.

Da je pogibel bila več najveća 6. soldačija je dala ovoga radio glasa: „Na najveću hižu (G. P. U. palača) v znutrešnjem varauš, deli smo vun zastavu s kukastim križom. Pod ovim znakom tiramo dale zadnju borbu.“

Za tem je došel žalosten, ali za vremena najdičneši zvršetek. Generali, oficeri, granateri, nemci, horvati, rumunji, soldati v okloplenoj službi, pioneri, kanoneri, soldati za obranu od lufta, pisari, kočiji i pešički soldati harcuvalju jen poleg drugoga v zadnoj bitki. Moč njih ostavla, ne oružje, nego glad, zima i zmenkanje sega, njih je zrušilo.

I tu je drugi radio glas:

„V bunkeru poslušamo Führerovu manifestaciju. Pre glasu narodnoga Himnusa morti zadnjipot zdizemo roke na nemški pozdrav. Vuni peklenska bitka. Bolševiki su zrušili stene visoke hiže.“

Štuki grmiju kak bobenj, dim, plamen smrt. Paulus nemški maršal dal je vun zadnju zapoved. „Se vništiti.“ Hiža G. P. U. se zrušila, i žnjom zastava, šteru su granati na falate strgali i onda februara 2-ga je došel zadnji radio glas: „V najteškejoj bitki do zadnjega človeka spunili smo svoje dužnosti. Naj živi Führer, naj živi Nemški Orsag!“

Za tem se samo još jempot oglasil Stalingradski radio: Fronta se spričavle! Naj živi Führer!

Zatem tišina. Strahovita tišina. Vtihnula su oružja vitezov. Odišli su v nebesku soldačiju Friedricha Velkoga de bodo sigurno okinčeni z najvišešimi medaljami, a na ovoj zemli pak bodo spomenuli njihova imena, dok bo jen človek na svetku.

Nemška soldačka oberkomanda je dala vun glasa žalosti za Stalingradske borbe, v šterim je vun zdignula da je nemška 6. soldačija, verno svojoj, na zastavu položenoj prisegi, pod voditeljstvom Paulusa maršala, do zadnjega duška harcuvala s prejakim nepriatelom i zbog hudih prilik je bitku zgubila.

Sodbinu ove soldačije deliju jena divizija za obranu od lufta, nemške soldačije, dve rumunjske divizije i jena horvatska regimenta. Dale veli nemški glas, da je 6. soldačija bila od nepriatelja se okoli zaokrožena, neje imela nikšu potporu a itak je zdržala velke nepriateljske sile i stem je dala nemškoj komandi vreme i

možnost, da napravi takša respoloženja, štera su zasigurala celu ishodnu frontu.

Nemški i žnjom povezani narodi bo-

do živeli, a Stalin more reči ono, kaj je veliki rimski taborski voditelj Pyrus, pošli jene takše, spodobne bitke rekel: „još jena takša pobjeda i zgubljeni smo.“

Kaj se v Granerovoj i Teszlerovoj fabriki spravlja za boljše življenje delavcov

Od potli, kak se Megyimirje povrnulo v krilo matere zemle, su i naši delavci prepoznali rezliku med vedašnjim i prvešim življenju za vreme okupacije. Za vreme presloga, žalostnoga stranjskoga jarma se za naše delavce nišči ne brigal. Betežnička kasa je kak-tak delala, ali drugoga ničesa neje bilo, kaj bi se naši delavci česa navčili i moralne navuke dobili. Jedina zabava su njim bile dnevne novine, pune s politikom, a to njim neje čuda hasnilo.

Da je magyarska domovina pregrčila Megyimirje v svoje krilo, mam su se hapile i socialne brige za delavce. Več 1941. leta, za onda još s privatnom pomoći, je veliki broj delavcov bilo na Balatonu na letovanju, a 1942. leta je Betežnička Kasa na svoj strošek poslala vekšega broja delavcov na vletne ferije, a letošnje leto kak s punom silom ideju socialne brige za delavce, kak dalko bodo to prilike dozvolile.

Najpredi bodo se delavce skup spisali v jen kataster i saki delavec dobi knjižicu za skazingu.

Februara 15-ga bodo se odprle škole za magyarski jezik, tak da bodo i oni, šteri su za vreme okupacije bili vun sklučeni z jezika sladke domovine, meli priliku navčiti se državnoga jezika, Za one, šteri se bodo najbolje vučili, bodo 10 premie po 25 pengö.

Bodo se držale hasnovite kino predstave, ktomu da materiala Ministerium za škole. Prekazali se bodo lepi kraji, navuki za zdravlje, za poznavanje meštrije za podigavanje narodne svesti, za sakojačke znanosti i zabave. Tolnačenje kcoj bodo po magyarskom i megyimurskom jeziku.

Bodo se delavci shajali v svoje društvo za rezsvćenje, da se navčiju skup držati i vekšu inteligenciju. Delavci bodo verše deklamerali, male predstave držali a potli i vekše, povečaji muški i ženski. Se to bo služilo, da bodo naši delavci došli do plemenitešega morala i vekšega znanja.

V knjižnici imaju već prek 300 knjig od najboljih magyarskih piscov, a dale se kupujuju najbolje knjige magyarskih narodnih pripćenja.

Prvorazredno pitanje je fabrika rešila z dečecimi štafirungji, šteri vandraju od matere do matere. Fabrika da detečega veša materam, štere si same nemreju kupiti, a te veš onda potli dale putuje k drugim materam. Fabrička socialna skrbitelica stalno pohaja mlade matere i delavske stane, de su mala deca. Pazi na njihove prilike zdravja i zdržavanja i kaj opazi da fabrika na

glas. Fabrika da pomoć takšim delavskim familijam, štere su toga potrebne.

Ran tak čuda bo pomagalo pre bolšem moralnom življenju žensko leventaske gibanje, štero su već gori postavili i štero je već i do ve čuda lepoga pokazalo. Program toga gibanja, poleg moralnoga i verskoga življenja: kuhati, šivati, z decom baratati, tornati, igrati i plesati. Skuhati zdrave i fal hrane, zašiti oprave za domači kraj i flake, odhraniti novoga, zdravoga roda za magyarsku domovinu, se to navčiti je prva dužnost leventaskih puć.

Da je kakša parada, leventaske puće već ve marširaju pod svojom zastavom, okinčenom z Majkom Božom.

Čim bude z materialom moguće, bodo napravili kopaljšice za delavce i kuhnju za skupnu hranu. Kak je to važno, niti ne moramo na glasiti dosti je ako velimo: čistoa je polovica zdravlja. Zvun toga za zdravo rezvijanje tela mladih delavcov jako je važno, da imaju saki den dobroga, tečnoga i toploga obeda. Nadjamo se, da bude voditeljstvo našlo najbolšega načina, kak se to da rešiti.

Važna socialna potrebnost je, osobito za mlade matere dom za celi den, šteroga tulikajše kanju postaviti. Delavci šteri stanujuju v Csáktornya i okolih varaša, si svoju malu decu zemeju sobom v fabriku, de bude v dnevnom domu o vodaišica pazila na decu za vreme dok roditeli delaju. Tulikajše tam bi spravili i novorodjenu decu, pak bi onda delavske mlade matere mogle sake štiri vure kojiti svoju malu decu, a to pak je zbog zdravlja deteta i dobroga rasta jako važno. To bi za ve, dok su takše prilike, samo v leti zeli v plan.

Na zadnje moramo spomenuti, da su organizirali i pajdašku službu. Saki činovnik i saki delavec da svojega dara, i stoga se stalno da pomoć onim delavskim familijam, čiji hranitelji služuju soldaciju i štere su toga potrebne. Eksternoga dara su dali za akciju Visoko Dostojne Gospe Guvernerke.

Z sega toga vidiju naši megyimurski delavci, da se magyarska domovina još i ve, v tem teškim cajtim briga za sakoga svojega sina i za to nikaj drugo ne zahteva, samo ljubiti svoju domovinu i marljivo delati.

Megyimurski delavci su do ve navek pokazali, da su verni sini svoje ljublene magyarske domovine i znamo, da bo to tak i na dale i još čuda bole.

v Csáktornya, voditelj stranjke, podelil pofalnu diplomu za njegvo jako vredno delo i aldovanje koli službe za vekovečnih cilov magyarskoga življenja.

Porcijsku valuvanje treba nutri dati do februara 28-ga

Poglavarstvo velke općine Csáktornya opomene se one, šteri plaćaju porciju od dohodka naj daju nutri svoja valuvanja do februara zadnjega:

1. šteri su lani apelerali, a apelacija još neje rešena.

2. čija porcija je rešena, ali je fundament porcije vekši od 10.000 pengö.

3. čija porcija je odredjena ne na celo leto.

4. šteri su lani posla premenili.

5. šterim se dohodok povekšal i za 50%.

Valuvanje od hasna imetka moraju nutri dati do februara 28-ga ovi.

1. šteri su lani apelerali, a apelacija još neje rešena.

2. čija porcija je rešena, ali fundament hasna je prek 10.000 pengö, a fundament imetka prek 20.000 pengö, ili njim je hasen ili imetek za 50% vekši.

3. čija porcija je odredjena ne za celo leto

4. oni šteri su službeno pozvani na valuvanje

5. šteri su lani znova došli pod porciju.

6. šterim se mesto de plaćaju, porciju preminulo.

7. šteri od rodbine zvičaju pomoć, a od toga porcija neje plaćena.

8. šteri v društveni trgovini imaju peneze, od one svote, šteri imaju v društvu.

Saki naj po istini spuni valuvanje i naj doneše ktomu dokumente.

Što kaj oće zavveduti, naj pita pre općinskim poglavarstvu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Žalostni glas.** Herner Józsefa, školskoga direktora na Belici je dostigla teška žalost. Njegva kći, Herner Gabriela, navučitelica na Belici, je februara 9-ga, v 23 letu svojega življenja, mlada kak cvet, v špitalu v Csáktornya, hmrila. Velku žalost nesrečne familie delimo i mi.

— **Za naše viteze.** Februara 17-ga, v sredu bodo v franciškanskoj cirki odslužili paradnu črnu mešu za pokoj duše Saries Jozsefa iz Batytema. Šteri je na sovjetskoj fronti aldovao svoje življenje za svoju magyarsku domovinu.

— **Prez potnice je došla prek magyarske granice horvatska zaručnica, štela je pozvati rodbinu na gostovanje.** Grdo se skanila Szolar Anastazia puca s Horvatske, štela je ve v nedelu kanila meši zdavanje. Kak se k gostovanju ravnala, štela je pozvati i svoju rodbinu z Megyimirja, šteri med tem i tam imaju zemie. Samo zlo je bilo, niti potnice, niti drugoga dokumenta neje imela za iti prek granice, a pre Dravadiosu je jednako granicnim strazarom zašla v roke, šteri su to prestrašeni puću dotirali na strazu i tam se dokazalo, da je prez potnice zašla prek granice, pak su ju otdirali v Nagykanizsu v rešt. Ve je tabor i zato jako oštro paziju na granicu i tak je za tajna puca došla prek sod. Tam je horvatski pripovedala, da ona neje štela drugo samo rodbinu pozvati na gostovanje. Sod ju je pomiloval i odsodil samo na štiri dni rešta i kajti je to već odsluženo, su ju pustili z rešta i još isti den spravili prek granice.

I tak bude mlada Anastazia itak mogla držati svoje gostovanje.

— **Gospon Guverner je postal kum.** (M. T. J.) Ne zdavanja se pripetilo, kaj se v povrmenom Murskom kraju, v selu Felsolendva, Lehner Andrašu, varmegyinskom čestaru, narodilo dvanajsto dete, mali sinek i on je zaprosil za kuma Visokodostojnoga Gospona Guvernera. Gospon Guverner je spuni želu toga oca bolnečkoga roda, ali punoga magyarskoga čuvstva i vernoga k

Žalost za Stalingradske Viteze!

Cela Nemška je v globokoj žalosti za zgublene Stalingradske viteze. Vlada je na tri dni zadržala se muzike i predstave.

Žalostiju se nemci, plaćaju se za zgublene viteze, ali njihova pelda sveti za navek i stoga si pobiraju jakost za dalnje teške borbe do zadnje pobjede.

Ran tak je opala v žalost i Horvatska. Kak

s Zagreba čujemo i horvatska vlada je dala vun naredbu, po šteroj črez tri dni v celom orsgov ne smeti igrati.

Globoka žalost Nemški i pajdaških narodov Horvatske i Rumunije ide i na naše duše. I naši narodi se teško borbiju i prelevaju krv pre varašu Voronjež i pre Don vodi i tak i mi delimo žalost naših nemških, horvatskih i rumunjskih bratov.

posle.

Stom prikikom je Peczornik Ottó, orsački oblegat predsednik jaraške organizacije dal na širšem na glas, kak stoji orsačka zvunjska i znutrenja politika.

Kovács István voditelj stranjke je dobil pofalu

Naš orsački voditelj stranjke, Kállay Miklós, minister predsednik, je Kovács Istvánu, fotografu

Glasi Magyarske Stranjke Života

Magyarska Stranjka Života, grupa v Csáktornya je držala sesiju

V petek, februara 5-ga, je Magyarska Stranjka Života, grupa v Csáktornya, držala svoju redovitu sesiju, na šteroj su rezspravljali redovite

Ruháit festesse, tisztította Oprave farbati, tisztít pre

Csáktornyai Fiók:
Horthy Miklós tér 9.

Pálcsicsnál

svojoj magyarskoj domovini. Sa dvanajst deca su mu živa i med njimi osam sinu. Na kršćenju bo velki išpan Vasvarmegyeji zastupal Gospona Guvernera i on bo dal voditelai dara za křt, šteroga je poslal Gospon Guverner.

— **Novo železničko stajalište pre vahti Drávaóhid.** Kak smo zavvedli direkcia m. kr. Državne Železnice, je na prošnju Pecsornik Ottó-a orsačkoga oblegata, dala dozvolu, da bo pre vahti v Drávaóhidu novo stajalište, de bodo domači čugi postali.

Srednje škole v Csáktornya pohaja čuda zvonjskih deakov, pak je zato ovo stajalište zbog deakov jako važno, ne samo zbog toga, kaj nabo bodo morali hodati po snegu, vetru, deždu negu i zbog toga, kaj bodo menje vremena nicali za pot i stem bodo več vremena imeli za vuciti i veselje, a to pak bo čuda hasnilo za njihovo zdravlje i bolje rezvijanje tela.

A ran tak i stariši ludi, šteri ideju na posel, bodo radi nicali te čuge i stem bo se več ludstva vrtelo i več hasna donasalo.

— **Nadjeni penezi.** Poglavarstvo daje na znanje, da se 1942. novembra 30-ga, v Csáktornya našel jen črni bugjelar, nutri 117 pengó 2 tileri, i dva ključ. Sto je zgubil, naj se glasi v službeno vreme, pre kr. Sodu v Csáktornya.

— **P. Fekete Géza je ranjen.** Naš Pater Géza, koga si radi imamo, je na sovjetskoj fronti v junačkom spunjenju svoje dužnosti, ranu dobil i ve leži v Budapeštu v jenom špitalu.

Želemo, da bi našega patera mogli čim predi videti med nami i pozdraviti zdravoga i veseloga

— **Složil se Črleni Križ v Csáktornya.** Februara 6-ga popoldan ob peti vuri, v velki sali varaških liž, s puno ludi, složil, bole rečeno z nova se složil Magyarski Črleni Križ, liliala za jaraš Csáktornya.

Najpredni su zmolili veru Božu, onda je Dr Vida Ferenc főszolgabírov otlpl sesiju. Pripoveda dovezdašnje posle, i važnosti Črlenoga Križa v taboru.

Za njim je Dr Legányi József jaraški doktor v Perlaku, držal predavanje, kak se stvoril Črleni Križ, kakše važne posle ima v mirno vreme i v taboru. Pripoveda kulko špitalov je Črleni križ postavil, vrač renjenike i betežnike, pošice zaroblenike, zgublene i internirane, pošila njim poštu i nazaj.

Zatim su z jenim glasom složili liliala Csáktornya Črlenoga Križa, i prišli su društvene paragrafe v zebrahi su poglavare.

Ea liliala ima do ve prek 3000 kotrig i da le se pobiraju nove. A dovezdašnji posli su nabrali blizo 18.000 pengó, štere trošuju za ranjenike i betežnike.

Sesija se završala z molitvom Vere Bože.

— **Svaja ciganskoga primaša i bajzara pred sodom.** Isče januara 2-ga se prepetilo, kaj je v općini Dravados v Novakovoj křmi Ignac Janosova banda igrala. Večer su došli žandari i opomenuli su muzičare, da prek vure ne smeti igrati. Ignac Janos se i toga držal, ali ne tak njegov šogor, Ignac Istvan bajzer. Dva brati su tam mulatovali, jen je štel, kajbi mu cigani dale igrali i na zadnje z muzikom dimo sprevedili, pak je za to dal Istvanu 5 pengó. Ignac Janos neje štel iti prek zakona i nikak neje štel dale igrati. Na tem su se šogori posvadašili. Istvan je Janosa plusnal, potli ga s kupicom sudril tak, kaj ga krv oblejala, a Janos je Istvana z nožom v pleca vpičil tak jako, kaj je Istvan na mestu skrviril. Tak se zvršila šogorska svaja, Istvana su parali

a Janosa se v železu v rešt v Nagykanizsu odtirali.

Ove dneve je bil v ovoj stvari sod. Obtoženi ciganski primaš je priznal, da je on vpičil šogora na smrt, ali se brani, da neje znal, kaj se pripetilo, šogor mu je obraza skrviril tak, da niti neje videl, kam je vpičil. Neje štel zaklati šogora, samo se branil proti njega.

Prešli su svedoke i kajti je državni tožitelj predložil druge svedoke, to su suda ne zrekli, nego bodo još znova respravljali.

— **Po celom orsažu bodo po jednakom rečunu pobirali od mesta.** Do ve je tak bilo, kaj su općine i varaši sami odredili, kulko pobiraju od mesta na picau, od prodavcov i trgovcov. Za ne dugo bo se to promenilo. Minister trgovine i mestrije bo odredil, kulko se bo od mesta pobiralo i to po mogućnosti jednako za celi orsaž. Samo po sebi se razme, da te penezi, kaj se bo pobiralo od mesta, bodo i na dale općinski i varaški dohodki.

— **Odredjeni trgovac s kožom nemre dale tirati šoštariju.** V zadnje vreme su došle tozbe na vladu da čuda odredjenih trgovcov i dale tira šoštariju i tak onda drugim šoštarskim meštram daju samo lušjegga materiala. Minister za narodnu obskrbu je v tem pogledu odredil kviziciju i kak čujemo bodo se vodile se brige, kaj bodo šolci, šteri se bodo vun davali, kak najbolši.

Glasi jaraša Perlak

— **Mirni, tihi, posli v Perlaku.** Dosti je nesreča, kaj je velka općina Perlak 5 kilometrov dalko od železnice, ali se jeno, mirno, stiha ideju posli i zida se magyarsko življenje.

Općinsku kancelariju su s stare, potrošene liže preneli poleg v na štok visoku ližu, poleg glavne ceste, de je predi bila velka štarija. Osem liž za kancelarije i velku salu za sesije. Zvun toga nakli bodo općinski policaji, jaraška m. kr. soldačka komanda, levente dom i kancelarija Dr Domjan Gyula liškala. Čuda aldovanja i posla je bilo treba za to.

Općinsku ližu, de je kr. Sud, bodo popravit i prenapravili, s stroškom od 27.000 pengó.

Spomenik za junake i Orsačka Zastava dođu na Florianov plac. Fundamnte, već su lanjsko lato napravili. Posvećenje bodo meli v maju su na den junakov.

Se posod ideju posli marljivo i po sigurnom planu. Ve spravljaju novu, M. Kr. Polsku Gospodarsku Školu v štok visoku ližu, šteru su ne zladnja kupili za to. Se posod je treba namestiti ono, kaj su za vreme zalostne jugoslavenske okupacije zanemarili. Ve je treba na vožeše prekapčeti k našoj magyarskoj domovini ovu velku općinu i jaraša, šteri imaju velku historijsku prošlost.

Lepo svetkovanje je bilo januara 31-ga v velkoj sali kasine, de je domači Črleni Križ držal svoju velku sesiju. Imaju već do 350 kotrig. Domači Črleni Križ je nabral do 4500 pengó penze, 100.000 cigareto su poslali honvedam, 50 pari stuclov su zaštrikali, 135 kil perja su nabrali, a 2300 pengó su dali za pomoć. Na toj sesiji, januara 31-ga, je bilo jako čuda ludstva i vitez Dr. Hertelendy Ferenc, főszolgabírov je držal jako lepoga govora, v šterim se zahal voditelstvu za njihove posle i prošil njih je, naj i dale marljivo delaju. Med više toga reknel je ovo: Pak je odislo jeno leto, na vuri prezkrajnoga vremena, puno teških probi, od potli, kak smo mli zadnju sesiju. Naša domovina i ve, kak črez celih krvavih 1000 let, junački i pošteno ima svojega resa i v toj teškoj borbi, šteru neje iskala, ali drži v njoj

skup z velikimi narodi, s šterimi je povezana. Naši vitezki sini, dalko od svoje domovine harcuvleju i prelevaju krv za vekovečnu magyarsku domovinu. Poštovanje dati spomenu naših vitezov šteri su doli opali. kajti drugo njim i tak nemre mo dati. Glavno je to, da mi tu na domačoj fronti skup držimo tak, da se naši vitezki sini nabo do zabad v močili i aldovali.

Ne s trobentami i s zahtevom za medaljami ideju tu posli, nego, magyarsko srce, magyarska duša je diktira, a hasen tih poslov bude srečna i vesela velka Magyarska!

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Kak smo na drugom mestu našega lista napisali, Stalingrad je potli više kak dvamesečne najteškeše borbe došel v nepriatelške roke. Nemci, dve rumunjske divizije i jena horvatska regementa došla je v vekovečnu diku i njihova ime na bodo spomenuli, dok bo jen clovek na svetu.

Da bodo naši čitateli bole prerazmeli, kakšega velkoga aldova su te soldati podnesli, bomo malo napisali, kaj se pre Stalingradu pripetilo.

Kak znamo, sovjeti su podigli velku zimsku ofenzivu proti našoj soldaćiji, z miljonskom soldaćijom z jezero i jezero taborskim kolli i bog zna s kulko jezer aeroplani, mašinpuški, bombi i drugim oružjem, šteri su frontu predreti i nazaj stisnuti do nemške i magyarske granice, a za tem pak pregaziti ove dve zemle. Nemško soldačko voditeljstvo je vidlo, da se s takšom silom nemre boriti, pak je frontu nazaj poteglo i napravilo gibočnu frontu. V Stalingradu su nemci ostavili velku soldaćiju, štera je mela dužnost potegnuti k sebi čuda nepriatelške soldaćije i tak biti na pomoć glavnoj fronti.

Te naši vitezzi su ovu svetu svoju dužnost spunili do zadnje kaple krvi. Sovjeti su njih okolili z miljonskom soldaćijom i strašnim oružjem a oni su držali svoja mesta do zadnjega cloveka i do zadnje kugle, a nepriatelj se zgubil prek 300.000 mrtvih i čuda više ranjenih i na jezere taborskih kolli i aeroplane i Bog zna kulko drugoga materiala. Stem su Stalingradski vitezzi s svojim aldovanjem odveli kulko soldaćije, kaj su nemci i naše trupe mogli držati novu frontu i kak najnoviši glasi veliju, sovjetska otenziva već pušća v jakosti.

Nemški avioni su s Stalingrada dopelali dimo do 47.000 ranjenikov.

Na magyarskoj fronti su bitke bile jake, naši dečki su frontu fest držali, nepriatelj neje nigdi mogel predreti, ali zadnje dneve pušća ogenj.

Afrička fronta

Nepriatelj se još navek pogajaju što bo glavni voditelj soldaćije, a med tem su nemci ov tjeđen na dva mahe vtopili 30 nepriatelških ladji, se skup od 212.000 ton, a talijani jenu velku od 10.000 ton i jenu taborsku ladju. Zvun toga su englezi i amerikanci zgubili na suhoj zemli čuda avionov i taborskih kolli.

Na znanje

Direkcija m. kr. državnih goriv v Farkashegyu

daje na znanje, da za megyimurske gospodare je odredjeno vreme od ovoga leta **marciusa 1-ga do 15-ga** za mlade sadovne cepe deliti. Šteri bodo kesne došli njim je ne sigurno, da bodo dobili. Čepi se bodo vun davali v državnim goriam.

možnost, da napravi takša respoloženja, štera su zasigurala celu ishodnu frontu.

Nemški i žnjom povezani narodi bo-

do živeli, a Stalin more reči ono, kaj je veliki rimski taborski voditel Pyrus, potli jene takše, spodobne bitke rekeli: „još jena takša pobeda i zgubljeni smo.“

Kaj se v Granerovoj i Teszlerovoj fabriki spravlja za boljše življenje delavcov

Od potli, kak se Megyimirje povrnulo v krilo matere zemle, su i naši delavci prepoznali rezliku med vedajšnjim i prvšim življenju za vreme okupacije. Za vreme presloga, žalostnoga stranjskoga jarma se za naše delavce nišči ne brigal. Betežnička kasa je kak-tak delala, ali drugoga ničesa nje bilo, kaj bi se naši delavci česa navčili i moralne navuke dobili. Jedina zabava su njim bile dnevne novine, pune s politikom, a to njim neje čuda hasnilo.

Da je magyarska domovina pregrlila Megyimirje v svoje krilo, mam su se hapile i socialne brige za delavce. Več 1941. leta, za onda još s privatnom pomoći, je velki broj delavcov bilo na Balatonu na letovanju, a 1942. leta je Betežnička Kasa na svoj strošek poslala veksšega broja delavcov na vletne ferije, a letošnje leto pak s punom silom ideju socialne brige za delavce, kak dalko bodo to prilike dozvolile.

Najpredi bodo se delavce skup spisali v jen kataster i saki delavec dobi knjižicu za skazingu.

Februara 15-ga bodo se odprle škole za magyarski jezik, tak da bodo i oni, šteri su za vreme okupacije bili vun sklučeni z jezika sladke domovine, meli priliku navčiti se državnoga jezika, Za one, šteri se bodo najbolje vučili, bodo 10 premie po 25 pengő.

Bodo se držale hasnovite kino predstave, ktomu da materiala Ministerium za škole. Prekazali se bodo lepi kraji, navuki za zdravlje, za poznavanje meštrije za podigavanje narodne svesti, za sakojačke znanosti i zabave. Tolnačenje kcoj bodo po magyarskom i megyimurskom jeziku.

Bodo se delavci shajali v svoje društvo za rezsvćenje, da se navčiju skup držati i veksšer intelektualniju. Delavci bodo verše deklamerali, male predstave držali a potli i veksše, popevači muški i ženski. Se to bo služilo, da bodo naši delavci došli do plemenitešega morala i veksšega znanja.

V knjižnici imaju već prek 300 knjig od najboljših magyarskih piscov, a dale se kupujuju najbolše knjige magyarskih narodnih pripćenja.

Prvorazredno pitanje je fabrika rešila z detećimi štafirungi, šteri vandraju od matere do matere. Fabrika da detećega veša materam, štere si same nemreju kupiti, a te veš onda potli dale putuje k drugim materam. Fabrička socialna skrbiteljica stalno pohaja mlade matere i delavske stane, de su mala deca. Pazi na njihove prilike zdravja i zdržavanja i kaj opazi da fabriki na-

glas. Fabrika da pomoć takšim delavskim familijam, štere su toga potrebne.

Ran tak čuda bo pomagalo pre bolšem moralnom življenju žensko leventasko gibanje, štero su već gori postavili i štero je već i do ve čuda lepoga pokazalo. Program toga gibanja, poleg moralnoga i veksšoga življenja, su navčijati, z decom baratati, tornati, z plećem skuhati zdrave i fal hrane, zašiti oprave za domaći kraj i flake, odhraniti veksšoga, zdravoga roda za magyarsku domovinu, a navčiti je prva dužnost leventaskih puć.

Da je kakša parada, leventasko puće već ve marširaju pod crnom zastavom, okinčenom Majkom Božom.

Čim bude z malom moguće, bodo napravili kopaljšice za delavce i kuhnju za skupnu hranu. Kak je to važno, niti se namo na glashi dosti je, ko velimo: čistoćo i plovliva zdravlja. Zvuć ga za zdravo rezvanje je tela mladih delavcov, ko je važno, da imaju saki den dobroga, tešnoga i toploga oblać. Nadjamo se, da bude voditelstvo našlo najbrži načina, kak se to da rešiti.

Važna socialna potrebnost je, osobito za mlade matere dom z saki den, šteroga tulikajše im niju postaviti. Dalko šteri stanujuju v Csáktornya i okoli varoš, a sivoju malu decu z sobom v fabriku, de bude v dnevnom domu vodadžica pazila na decu, a vreme roditelje delaju. Tulikajše tam bi se mogli odjednu decu, pak bi onda delavski roditelji, mogle sake štiri vure kojiti svoju malu decu, a to pak je zbog zdravlja deteta i dobroga rasta jako važno. To bi za ve, dok su takše prilike, samo v leti zeli v plan.

Na zadnje moramo spomenuti, da su organizirali i pajdašku službu. Saki činovnik i saki delavec da svojega dara, i stoga se stalno da pomoć onim delavskim familijam, čiji hranitelji služuju soldadžiju i štere su toga potrebne. Eksternoga dara su dali za akciju Visoko Dostoje Gospe Guvernerke.

Z sega toga vidiju naši megyimurski delavci, da se magyarska domovina još i ve, v tem teškim cajtim briga za sakoga svojega sina i za tonik drugo ne zahteva, samo ljubiti svoju domovinu i marljivo delati.

Megyimurski delavci su do ve parvek pokazali, da su verni sini svoje ljublene magyarske domovine i znamo, da bo to tak i na dale i još čuda bole.

v Csáktornya, voditel stranjke, podelil pofalnu diplomu za njegvo jako vredno delo i aldovanje koli službe za veksševnih cilov magyarskoga življenja.

Porcijsku valuvanje treba nutri dati do februara 28-ga

Poglavarstvo velke općine Csáktornya opomene se one, šteri plaćaju porciju od dohodka naj daju nutri svoja valuvanja do februara zadnjega:

1. šteri su lam apelerali, a apelacija još neje rešena.

2. oja porcija je rešena, ali je fundament porcije veksš od 10.000 pengő.

3. oja porcija je odredjena ne na celo leto.

4. šteri su lam posla premenili.

5. šteri su se dohodeli poveksal za 50%.

6. valuvanje od hasna imetka moraju nutri dati do februara 28-ga ovi.

1. šteri su lam apelerali, a apelacija još neje rešena.

2. oja porcija je rešena, ali je fundament hasna je prek 10.000 pengő, a fundament imetka prek 20.000 pengő, a hasno je hasno i imetka za 50% veksš.

3. oja porcija je odredjena ne na celo leto.

4. šteri su lam posla premenili i valuvanje.

5. šteri su lam imetka došli pod porciju.

6. šteri se mesto de plaćaju, porciju preminilo.

7. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

8. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

9. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

10. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

11. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

12. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

13. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

14. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

15. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

16. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

17. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

18. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

19. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

20. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

21. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

22. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

23. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

24. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

25. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

26. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

27. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

28. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

29. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

30. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

31. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

32. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

33. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

34. šteri od rodinju sivoju pomoć, a od toga pomoć neje plovliva.

Žalost za Stalingradske Viteze!

Cela Nemaška je v globokoj žalosti za zgublene Stalingradske viteze. Vlada je na tri dni zabrañila se muzike i predstave.

Žalostiju se nemci, plaćaju se za zgublene viteze, ali njihova pelda sveti za navek i stoga si pobiraju jakost za dalnje teške borbe do zadnje pobede.

Ran tak je opala v žalost i Horvatska. Kak

s Zagreba čujemo i horvatska vlada je dala vun naredbu, po šteroj črez tri dni v celom oršagu ne smeti igrati.

Globoka žalost Nemske i pajdaških narodov. Horvatske i Rumunije ide i na naše duše. I naši narodi se teško tortuju i prelevaju krv pre varošu Voronjež i pre Don vrti i tak i mi delimo žalost naših nemskih, horvatskih i rumunjskih bratov.

posle.

Stom prilikom je Pecsornik Ottó, orsački oblegat predsednik jaraške organizacije dal na širšem na glas, kak stoji orsačka zvuñska i znutrešnja politika.

Kovács István voditel stranjke je do bil pofalu

Naš orsački voditel stranjke, Kállay Miklós minister predsednik, je Kovács Istvánu, fotografu

Glasi Magyarske Stranjke Života

Magyarska Stranjka Života, grupa v Csáktornya je držala sesiju

V petek, februara 5-ga, je Magyarska Stranjka Života, grupa v Csáktornya, držala svoju redovitu sesiju, na šteroj su rezspravljali redovite

Gospou Guverner je postal kum. (M T. J.) Se zdavaj se pripetilo, kaj se v privatnom Murskom kraju, v selu Felcsendy, a to je Andrašu, varmegyinskom čestaru, narodno dvanajsto dete, mali sinek i on je zaposli za lam Visokodostojnoga Gospona Guvernera. Gospon Guverner je spuni želju toga oca bolnošega roda, ali punoga magyarskoga čuvstva i vernoga k